

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

A6-0060/2008

4.3.2008

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με εργαλεία διαχείρισης στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα
(2007/2111(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Elspeth Attwooll

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	8
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	13

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με εργαλεία διαχείρισης στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα
(2007/2111(INI))

το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2002 για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής,¹
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής («Χάρτης πορείας») (COM(2002)0181),
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με εργαλεία διαχείρισης στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα (COM(2007)0073),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A6-0060/2008),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην πράσινη βίβλο της για τη μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΛΠ) η Επιτροπή εκφράζει την άποψη ότι εναλλακτικοί μηχανισμοί διαχείρισης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό συμπληρωματικό ρόλο στη διαχείριση της κοινοτικής αλιείας,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει ξεκινήσει συζήτηση σχετικά με τη διαχείριση στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα (ΔΒΔ),
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αρκετοί παράγοντες του κλάδου έχουν ήδη συμβάλει στη συζήτηση,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν αρκετές μελέτες σχετικά με τη ΔΒΔ, αλλά καμία εξ αυτών δεν έχει καλύψει όλα τα παράκτια κράτη της ΕΕ,
- Ε. λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι αρκετές μελέτες έχουν εξετάσει τη λειτουργία και τις επιπτώσεις συστημάτων τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ που επιτρέπουν την μεταφορά των αλιευτικών δικαιωμάτων για μια οικονομική αξία,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή προκήρυξε τώρα διαγωνισμό για τη διεξαγωγή μελέτης,
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν έχει σχέδια επί του παρόντος για την μεταβολή των υφισταμένων συστημάτων διαχείρισης αλλά έχει, επίσης, εκφράσει την πρόθεσή της να εισαγάγει αλλαγές στην λειτουργία της ΚΑΛΠ και αναζητεί, ως εκ

---

¹ ΕΕ L 358 της 31.12.2002, σελ. 59. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) 865/2007 (ΕΕ L 192 της 24.7.2007, σελ. 1).

τούτου, αξιόλογες εναλλακτικές λύσεις,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ισχύοντα συστήματα διαχείρισης στον τομέα της αλιείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκεκριμένα το σύστημα των ΤΑC και των ποσοτώσεων, δεν δίνουν απάντηση στα προβλήματα του τομέα, και είναι απαραίτητο και θεμελιώδες να διεξαχθεί μια διεξοδική συζήτηση για αυτό το θέμα, αξιολογώντας τις θετικές και αρνητικές πτυχές της πιθανής υιοθέτησής τους,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, συνεπώς, είναι σημαντικό να εξεταστούν οι τρόποι με τους οποίους μπορούν να γίνουν βελτιώσεις στη λειτουργία της ΚΑΠ, ιδίως μέσω της πολιτικής διαχείρισης του τομέα της αλιείας, της οποίας οι υφιστάμενες ελλείψεις είναι προφανείς,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι τυχόν αλλαγές δεν θα επιφέρουν βελτιώσεις εάν δεν διασφαλιστεί ότι η εκμετάλλευση των πόρων θα γίνεται με τρόπο που θα παρέχει βιώσιμες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες,
1. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει ξεκινήσει συζήτηση σχετικά με τη διαχείριση στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα (ΔΒΔ) εν αναμονή της απαραίτητης τροποποίησης της υφιστάμενης πολιτικής διαχείρισης·
  2. θεωρεί ότι οι θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι αποτελούν κοινό δημόσιο αγαθό·
  3. πιστεύει ότι τα σχετικά δικαιώματα δεν θα πρέπει να ερμηνευθούν ως δικαιώματα ιδιοκτησίας, αλλά ως ένα είδος επικαρπίας ή ένα δικαίωμα αλίευσης που υπόκειται, συνεπώς, στους κατάλληλους περιορισμούς·
  4. αναγνωρίζει επίσης, ωστόσο, ότι υπάρχουν ξεχωριστά αναγνωρίσιμα συστήματα ΔΒΔ που βασίζονται σε διαφορετικές ερμηνείες:
    - α) ως προς το σε ποιον θα διατεθεί το δικαίωμα, ως προς τις προϋποθέσεις για τη δυνατότητα μεταφοράς του και ως προς την εμπορευσιμότητά του για οικονομική αξία·
    - β) ως προς την έκταση του δικαιώματος, συγκεκριμένα εάν καθορίζεται σε σχέση με την τοποθεσία στην οποία θα ασκηθεί, την ποσότητα που μπορεί να αλιευθεί ή την προσπάθεια που μπορεί να καταβληθεί·
  5. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει προκηρύξει διαγωνισμό που θα επιτρέψει τη διεξαγωγή ολοκληρωμένης μελέτης των διαφόρων συστημάτων διαχείρισης·
  6. θεωρεί ότι η καθορισμένη περίοδος συζήτησης είναι πολύ βραχεία και ζητεί την παράτασή της έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δέουσα διερεύνηση και μελέτη των διαφόρων διαθέσιμων δυνατοτήτων, καθώς και των επιπτώσεών τους·
  7. αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι ακόμη και πριν από τη διεξαγωγή μιας τέτοιας μελέτης, είναι προφανές ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία τέτοιων συστημάτων και ότι τα περισσότερα, εάν όχι όλα, χρησιμοποιούν μια μορφή ΔΒΔ, με την ευρύτερη έννοια· αναγνωρίζει, ομοίως, ότι πειράματα όσον αφορά τη διαχείριση μέσω αλιευτικών δικαιωμάτων στα κράτη μέλη

που έχουν εφαρμόσει τέτοια συστήματα, είχαν πολύ θετικές επιπτώσεις από πολλές απόψεις, επί παραδείγματι όσον αφορά τη μείωση της ικανότητας·

8. θεωρεί ότι είναι εξίσου προφανές ότι, σε κοινοτικό επίπεδο και σε ορισμένα τουλάχιστον από τα κράτη μέλη, χρησιμοποιούνται υβριδικές μορφές της ΔΒΔ, όσον αφορά τόσο την κατανομή και τη δυνατότητα μεταφοράς/εμπορευσιμότητα των δικαιωμάτων όσο και τον τρόπο με τον οποίο καθορίζεται η έκτασή τους·
9. σημειώνει το βαθμό της σχετικής πολυπλοκότητας και τις δυσκολίες που αυτή θέτει για τη μεταστροφή προς ένα ενιαίο σύστημα, είτε αυτό επιτυγχάνεται μέσω της εναρμόνισης των πρακτικών των κρατών μελών είτε μέσω της διαχείρισής της σε κοινοτικό επίπεδο·
10. είναι, ωστόσο, της γνώμης ότι, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η διαχείριση στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα έχει εισαχθεί σε πολλές από τις χώρες και περιφέρειες που έχουν τα σημαντικότερα αλιευτικά συμφέροντα στον κόσμο, οι εν λόγω δυσκολίες δεν είναι ανυπέρβλητες και, δεδομένου ότι το σύστημα θα μπορούσε να αποβεί άκρως θετικό για τη διαχείριση ορισμένων κοινοτικών στόλων, θα πρέπει να εξεταστεί τουλάχιστον το ενδεχόμενο να συμπεριληφθεί στην ΚΑΛΠ·
11. θεωρεί απαραίτητο να εξακριβωθούν τα αποτελέσματα που ενδεχομένως να επιφέρουν οι αλλαγές, και συγκεκριμένα η θέσπιση ατομικών μεταβιβάσιμων ποσοστώσεων σε επίπεδο ΕΚ, σε σχέση με:
  - τη σχετική σταθερότητα και τον ρόλο της στη διατήρηση της βιωσιμότητας των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία·
  - τον βαθμό συγκέντρωσης της ιδιοκτησίας τέτοιων δικαιωμάτων και τις απορρέουσες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις·
  - τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσαν να προκύψουν για μεγάλες εταιρείες σε βάρος των επιχειρήσεων μικρής κλίμακας ή της κοινοτικής αλιείας·
  - τον φόβο ότι ενδεχομένως να υπάρχει πρόσθετο κόστος, το οποίο εμποδίζει την επένδυση σε σκάφη, εργαλεία, ασφάλεια και εργασιακές συνθήκες·
  - την πιθανότητα κατοχής των ποσοστώσεων από άτομα σε επίπεδο υψηλότερο εκείνου των ατόμων που συμμετέχουν ενεργά στην αλιεία·
  - τα προβλήματα που ενυπάρχουν στην αρχική κατανομή και στην παροχή απροσδόκητων κερδών στους δικαιούχους της·
  - τον κίνδυνο υπερβολικής συγκέντρωσης δικαιωμάτων·
12. θεωρεί ότι αυτά τα προβλήματα πρέπει να επιλυθούν πριν από οιαδήποτε μεταστροφή προς ένα ενιαίο σύστημα, π.χ. τη δυνατότητα, όπως εμφανίζεται από τα προηγούμενα, της καθιέρωσης ενός ορίου για τη συσσώρευση των αλιευτικών δικαιωμάτων·

13. θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί επίσης έμφαση στις θετικές πτυχές της διαχείρισης στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα, στις οποίες υπάρχει αρκετά ευρεία συναίνεση, και ειδικότερα στα εξής:
- υπάρχει μεγαλύτερος εξορθολογισμός της διαχείρισης, δεδομένου ότι οι δικαιούχοι καθίστανται άμεσα υπεύθυνοι για τη διαχείριση και τη συμμόρφωση προς τους γενικούς κανόνες, με αποτέλεσμα τη δημιουργία εν γένει ενός τομέα με μεγαλύτερες επιχειρηματικές ικανότητες ο οποίος εξαρτάται λιγότερο από τις συμβουλές εμπειρογνομόνων, τη διαμεσολάβηση και τη δημόσια χρηματοδότηση·
  - η παρακολούθηση διευκολύνεται στους στόλους όπου εφαρμόζεται το σύστημα, καθώς τα σκάφη με δικαιώματα εντοπίζονται με ακρίβεια·
  - μειώνονται οι απορρίψεις, καθώς είναι δυνατή η αγορά αλιευτικών δικαιωμάτων για είδη για τα οποία υπάρχει διαθέσιμη μόνο ανεπαρκής ποσόστωση·
  - οι στόλοι τείνουν να καθιστούν τις επιχειρήσεις τους επικερδείς, γεγονός το οποίο οδηγεί γενικά σε μείωση της ικανότητας μέσω του περιορισμού των παλαιότερων και λιγότερο αποτελεσματικών μονάδων·
  - ο απλούστερος τρόπος εισαγωγής του συστήματος θα ήταν η χορήγηση ποσοτώσεων σύμφωνα με τη σχετική σταθερότητα του εκάστοτε κράτους μέλους, ούτως ώστε να μην επηρεάζεται ούτε αυτός ο όρος·
14. αναρωτιέται επίσης εάν ένα ενιαίο σύστημα ΔΒΔ θα ήταν σε κάθε περίπτωση κατάλληλο για διαφορετικά είδη αλιείας·
15. επιστά την προσοχή στο πλαίσιο αυτό στις διαφορετικές απαιτήσεις της αλιείας ενός είδους και στην αλιεία πολλών ειδών και στην ειδική κατάσταση της αλιείας μικρής κλίμακας·
16. θεωρεί, αναφορικά με τις τελευταίες, ότι θα πρέπει να προβλεφθούν ξεχωριστές διατάξεις γι' αυτές, είτε με τη χρησιμοποίηση κριτηρίων που συνδέονται με τη γεωγραφική απόσταση από την ακτή είτε κρατώντας κατά μέρος ένα τμήμα της ποσόστωσης για τις συγκεκριμένες·
17. επιδοκιμάζει, συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν προτίθεται επί του παρόντος να παρέμβει στα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης·
18. θεωρεί, ωστόσο, ότι θα πρέπει, παρόλα αυτά, να εξεταστούν περαιτέρω τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών συστημάτων ΔΒΔ·
19. θεωρεί απαραίτητο να αποφευχθούν οικονομικές στρεβλώσεις στον αλιευτικό τομέα εις βάρος των μικρών πλοιοκτητών και, κυρίως, εκείνων που αντιπροσωπεύουν την αλιεία μικρής κλίμακας·
20. αναγνωρίζει ότι τέτοια συστήματα μπορούν να προωθούν την οικονομική απόδοση, με την προϋπόθεση ότι σχεδιάζονται σωστά· επισημαίνει ότι αυτή η απόδοση αποτελεί στόχο οποιασδήποτε οικονομικής πολιτικής και είναι προς όφελος της ΚΑΛΠ να διασφαλίσει έναν επικερδή αλιευτικό τομέα που θα εξαρτάται ολόενα και λιγότερο από δημόσια κονδύλια·
21. θεωρεί ότι, δεδομένου ότι η αλιεία αποτελεί κοινή πολιτική, οι μηχανισμοί διαχείρισης των αλιευτικών δικαιωμάτων θα πρέπει να εγκρίνονται σε κοινοτικό επίπεδο γεγονός το

οποίο θα καταστήσει δυνατή τη βελτίωση της διαχείρισης των αλιευτικών πόρων·

22. πιστεύει ότι η οικονομική απόδοση είναι πολύ σημαντική εφόσον προωθεί τους στόχους της ΚΑΛΠ·
23. καλεί την Επιτροπή, συνεπώς, να εξασφαλίσει ότι οποιεσδήποτε μελέτες διεξάγει σχετικά με τη ΔΒΔ θα πρέπει να κατευθύνονται προς:
- I. την παροχή μιας ολοκληρωμένης εικόνας και ανάλυσης των συστημάτων διαχείρισης που εφαρμόζονται επί του παρόντος στα κράτη μέλη,
  - II. την εξέταση των βασικών ερμηνειών που περιλαμβάνει η ΔΒΔ όσον αφορά:
    - α) σε ποιον κατανέμονται τα δικαιώματα, σε ποιον μπορούν να μεταφερθούν και εάν είναι εμπορεύσιμα, παράλληλα με τυχόν σχετικούς περιορισμούς, και
    - β) την έκταση των δικαιωμάτων, δηλαδή κατά πόσον έχουν καθοριστεί όσον αφορά την τοποθεσία, την ποσότητα (εκροές) ή την προσπάθεια (εισροές) ή το συνδυασμό αυτών,
  - III. την αξιολόγηση, χρησιμοποιώντας τις αποδείξεις που προέρχονται από τα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης, της αποτελεσματικότητας κάθε παρόμοιας ερμηνείας για την επίτευξη των στόχων της ΚΑΛΠ όσον αφορά:
    - α) την βελτίωση των βιοτικών πόρων όσων ασχολούνται με την αλιευτική βιομηχανία,
    - β) την ύπαρξη μιας βιώσιμης θαλάσσιας οικολογίας στην οποία θα διατηρούνται τα αλιευτικά αποθέματα, και
    - γ) τη διατήρηση της βιωσιμότητας των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία,
    - δ) τον βαθμό στον οποίο έχει το σύστημα, από τη γένεσή του, συγκεντρώσει την ιδιοκτησία του δικαιώματος αλιείας και έχει οδηγήσει σε απώλεια θέσεων απασχόλησης·
    - ε) την οικονομική απόδοση του αλιευτικού τομέα·
  - IV. την εξέταση αυτών των θεμάτων ξεχωριστά για τα διαφορετικά είδη αλιείας τόσο εντός όσο και εκτός των κοινοτικών υδάτων·
24. παροτρύνει την Επιτροπή να παραχωρήσει μεγαλύτερη περίοδο για τη συζήτηση του εν λόγω θέματος.
25. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στα Περιφερειακά Γνωμοδοτικά Συμβούλια και στη Συμβουλευτική Επιτροπή Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ο χαρακτήρας των σχετικών δικαιωμάτων

Το πρώτο θέμα που θα εξετασθεί όσον αφορά τη διαχείριση στον τομέα της αλιείας με βάση τα αλιευτικά δικαιώματα (ΔΒΔ) αφορά το είδος των υπό συζήτηση δικαιωμάτων. Είναι κατανοητό ότι πολλοί είναι αντίθετοι στο να λάβουν δικαιώματα ιδιοκτησίας, καθώς κάτι τέτοιο συνεπάγεται την ατομική ιδιοκτησία ενός δημόσιου πόρου. Παράλληλα, είναι σαφές ότι αποκτάται τέτοιου είδους ιδιοκτησία για τους ιχθύες που έχουν αλιευθεί.

Αυτό που είναι συγκριτικά σωστό, συνεπώς, φαίνεται ότι είναι η *επικαρπία*, ένα δικαίωμα επί των αποδόσεων, το οποίο είναι συμβατικό δικαίωμα και διέπεται, ως εκ τούτου, από το ενοχικό δίκαιο και όχι από το δίκαιο ιδιοκτησίας. Αυτό είναι σημαντικό διότι η *επικαρπία* περιλαμβάνει την υποχρέωση για μη πρόκληση ζημίας στον πόρο από τον οποίο προέρχονται τα αλιεύματα. Κατά τον ίδιο τρόπο, είναι ένα δικαίωμα που μπορεί να περιοριστεί χρονικά ή/και να υπόκειται και σε άλλα είδη προϋποθετότητας.

Για παράδειγμα, σύμφωνα με το ρωμαϊκό δίκαιο, ενώ ο κάτοχος της *επικαρπίας* θα μπορούσε να ενοικιάσει ή να πωλήσει τα δικαιώματα καρπώσεως που απορρέουν από αυτήν, δεν θα μπορούσε να μεταβιβάσει την *επικαρπία* ως τέτοια, παραμένοντας υπόλογος στον ιδιοκτήτη για οποιαδήποτε ζημία προκληθεί από τον ενοικιαστή ή τον αγοραστή. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι μπορούν να υπάρξουν περιορισμοί όσον αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς του δικαιώματος και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται ένα τέτοιο δικαίωμα.

Συστήματα κατανομής δικαιωμάτων

Πέρα από τη μεγάλη ποικιλία και την προφανή πολυπλοκότητα των υφιστάμενων συστημάτων, υπάρχουν ορισμένες βασικές ερμηνείες.

Πρώτον, υπάρχουν αυτές που αφορούν την κατανομή και τη δυνατότητα μεταφοράς του δικαιώματος αλίευσης.

- Το δικαίωμα μπορεί να παραχωρηθεί τόσο σε κοινότητες όσο και σε άτομα.
- Υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς του από κοινότητες σε άτομα (και εκ νέου επιστροφής από άτομα σε κοινότητες), μεταξύ κοινοτήτων, και από άτομο σε άτομο.
- Αυτή η δυνατότητα μεταφοράς μπορεί, ωστόσο, να περιοριστεί με πολλούς τρόπους. Για παράδειγμα, ένα άτομο μπορεί μόνο να μεταφέρει εκ νέου το δικαίωμα στην κοινότητα ή σε άλλο άτομο εντός της ίδιας κοινότητας.
- Η δυνατότητα μεταφοράς γίνεται εμπορευσιμότητα όταν η μεταφορά επιτρέπεται για λόγους οικονομικής αξίας.
- Οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα δικαίωμα είναι εμπορεύσιμο βοηθούν ώστε να καθοριστεί η έκταση αυτής της οικονομικής αξίας.

Δεύτερον, υπάρχουν αυτές που αφορούν την έκταση του δικαιώματος.

- Αυτή συνήθως καθορίζεται από
  - την τοποθεσία όπου μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα,
  - την ποσότητα των ιχθύων που μπορούν να αλιευθούν (την εκροή από τη άσκηση αυτού του δικαιώματος)
  - την προσπάθεια που επιτρέπεται να καταβληθεί (την επιτρεπόμενη εισροή για την άσκηση του δικαιώματος)
  - ή έναν συνδυασμό των παραπάνω.
- Η έκτασή του μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω με συγκεκριμένους κανόνες, όπως αυτοί που απαγορεύουν τις απορρίψεις ή καθορίζουν απαγορευμένων περιοχών.
- Η έκταση του δικαιώματος σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή είναι άλλος ένας παράγοντας που καθορίζει την οικονομική αξία του.

Αμφότερες οι ερμηνείες εφαρμόζονται σε επίπεδο ΕΕ.

Πρώτον, ως κοινότητα, κατανέμει το δικαίωμα σε άλλες κοινότητες, με τη μορφή των κρατών μελών. Σε μεγάλο βαθμό αναθέτει τις περαιτέρω μεταφορές στα κράτη μέλη, καθώς αυτά διανέμουν το δικαίωμα μεταξύ κοινοτήτων ή/και ατόμων εντός της επικράτειάς τους, όπως αυτά θεωρούν σωστό.

Επίσης, επιτρέπει ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, μολονότι παρατηρείται μια αυξανόμενη επιμονή όσον αφορά την αρμοδιότητά της να ανακατανέμει αλιευτικές ευκαιρίες σε περίπτωση που έχουν υποχρησιμοποιηθεί.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, τουλάχιστον, θεωρεί ότι τα δικαιώματα είναι εμπορεύσιμα – για παράδειγμα, στις διαπραγματεύσεις για τις ανταλλαγές ποσοστώσεων και στη σύναψη συμφωνιών αλιευτικής σύμπραξης με τρίτες χώρες.

Δεύτερον, όσον αφορά την έκταση του δικαιώματος, υπάρχει σαφώς μια υβριδική προσέγγιση, κατά την οποία η τοποθεσία απεικονίζεται στην αρχή της σχετικής σταθερότητας, η ποσότητα (εκροή) αντιπροσωπεύεται από τα TAC και τις ποσοστώσεις, και η προσπάθεια (εισροή) οριοθετείται από κανόνες σχετικά με την ικανότητα, τα εργαλεία, τις ημέρες στη θάλασσα κ.λπ.

Τα περισσότερα, εάν όχι όλα, κράτη μέλη φαίνεται ότι έχουν επίσης υβριδικά συστήματα όσον αφορά την κατανομή και τη δυνατότητα μεταφοράς του δικαιώματος ή της έκτασής του ή και των δύο. Ωστόσο, η εικόνα ποικίλλει αρκετά. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όσον αφορά τον βαθμό και τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται νομίμως η δυνατότητα μεταφοράς του δικαιώματος αλίευσης.

Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες στις οποίες μπορεί να βασιστεί η εκτίμηση όλων αυτών και, συνεπώς, η μελέτη της Επιτροπής είναι ευπρόσδεκτη.

Πώς συγκρίνονται τα συστήματα από την άποψη της οικονομικής απόδοσης;

Μια μελέτη του ΟΟΣΑ το 2006 εξέτασε εννέα διαφορετικά συστήματα ΔΒΔ. Ανέλυσε το κάθε είδος έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την εκτίμηση της οικονομικής του απόδοσης. Αυτό μπορεί να συνοψιστεί ως η ικανότητά του να προλαμβάνει την αλίευση πολύ μικρού αριθμού ιχθύων από πολύ μεγάλο αριθμό αλιέων.

Εκτιμήθηκαν τα εξής χαρακτηριστικά των δικαιωμάτων: αποκλειστικότητα, διάρκεια, ποιότητα του τίτλου, δυνατότητα μεταφοράς, διαιρετότητα και ευελιξία. (Δόθηκε η ίδια έμφαση σε όλα τα χαρακτηριστικά – μια προσέγγιση που μπορεί να είναι ανοιχτή προς αμφισβήτηση, ακόμη και όσον αφορά την εξέταση μόνο της οικονομικής απόδοσης).

Τα τέσσερα συστήματα με την πιο υψηλή απόδοση ήταν το σύστημα δικαιωμάτων εδαφικής χρήσης (TURF), το κοινοτικό καθεστώς ποσοτώσεων (CQ), το σύστημα ατομικών μεταβιβάσιμων ποσοτώσεων (ΑΜΠ) και το σύστημα ατομικών μεταβιβάσιμων ποσοτώσεων αλιευτικής προσπάθειας (ΙΤΕ).

Κατόπιν όσων αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, θα ήταν καλύτερο τα ΑΜΠ και τα ΙΤΕ να ονομάζονται εμπορεύσιμα και όχι μεταβιβάσιμα.

Πόσο αποτελεσματική είναι η οικονομική απόδοση;

Σε μακροεπίπεδο, η οικονομική απόδοση αφορά την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των αριθμών που αφορούν την αλίευση και των διαθέσιμων αλιευμάτων. Όταν το πρώτο υπερβαίνει το δεύτερο, η δυνατότητα μεταφοράς/εμπορευσιμότητα θεωρείται ένας μηχανισμός για την επίτευξη της σωστής μείωσης.

Η εμπορευσιμότητα, συγκεκριμένα, μπορεί να εξυπηρετήσει ως μέσο για την παροχή αντισταθμιστικής αξίας όταν το δικαίωμα αλίευσης αλλάζει χέρια και, έτσι, να βοηθήσει την έξοδο από τις αλιευτικές δραστηριότητες.

Η βραχυπρόθεσμη δυνατότητα μετάβασης/εμπορευσιμότητα είναι σαφώς επίσης ένα αποτελεσματικό μέσο αντιμετώπισης της υπέρβασης ποσοτώσεων και των ελλειμμάτων ποσοτώσεων.

Ενώ η δυνατότητα μετάβασης είναι απαραίτητη για την είσοδο σε αλιευτικές δραστηριότητες, υπάρχουν ορισμένες ανησυχίες ότι η εμπορευσιμότητα μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για κάτι τέτοιο.

Υπάρχουν επίσης ανησυχίες ότι το κόστος απόκτησης του δικαιώματος αλίευσης μπορεί να μειώσει την ικανότητα των αλιέων να επενδύουν σε άλλες πτυχές των δραστηριοτήτων τους, όπως η βελτίωση των σκαφών τους και των εργαλείων τους.

Τέλος, εάν δεν ελεγχθεί καταλλήλως, η εμπορευσιμότητα μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολικά μεγάλη συγκέντρωση του δικαιώματος αλίευσης και μπορεί επίσης να επιτραπεί η κατοχή της από άτομα και οργανισμούς εκτός της ενεργού βιομηχανίας αλιείας.

Υπάρχουν επίσης οικονομικά θέματα σχετικά με τον δημόσιο τομέα, όπως η κάλυψη των εξόδων, οι φόροι μεταφοράς κ.λπ., καθώς αυτά μπορεί να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση.

Πόσο συμβάλλει η οικονομική απόδοση στους στόχους της ΚΑΠ;

Η οικονομική απόδοση έχει αξία όχι αφ' εαυτής, αλλά μόνο εφόσον συμβάλλει στους στόχους της ΚΑΠ. Αυτοί μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Βελτιώσεις όσον αφορά τον τρόπο διαβίωσης όσων ασχολούνται με αλιευτικές δραστηριότητες.
- Διατήρηση των αλιευτικών αποθεμάτων στο πλαίσιο μιας βιώσιμης θαλάσσιας οικολογίας και, κατά συνέπεια, σταθερή και συνεχής προμήθεια των αγορών με ποιοτικά αλιεύματα.
- Διατήρηση της βιωσιμότητας των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία.

Η προηγούμενη παράγραφος έθεσε εν αμφιβόλω τον ρόλο της οικονομικής απόδοσης ως μέσο για την επίτευξη του πρώτου εξ αυτών των στόχων. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη πρόσθετου κόστους θα μπορούσε να έχει τα αντίθετα αποτελέσματα για την ασφάλεια και τις εργασιακές συνθήκες.

Όσον αφορά τη διατήρηση των αποθεμάτων, θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει απαραίτητως σχέση μεταξύ της οικονομικής απόδοσης και του τέλους της υπεραλίευσης. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι οδηγεί τους αλιείς να ενεργούν προς ίδιον μακροπρόθεσμο συμφέρον όσον αφορά τη βιωσιμότητα των αποθεμάτων. Όμως, χρειάζονται περισσότερες αποδείξεις επ' αυτού. Είναι πιθανόν να εξαρτάται από τον περιορισμό της δυνατότητας μετάβασης σε όσους ασχολούνται ενεργά με την αλιεία, με το αιτιολογικό ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα απλώς θα επένδυναν αλλού μετά την εξάντληση των αποθεμάτων.

Υπάρχουν επίσης ανησυχίες ότι η οικονομική απόδοση μπορεί, στην πραγματικότητα, να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες πρακτικές, όπως η απόρριψη και οι ψευδείς δηλώσεις μεγέθους αλιευμάτων, ως έναν τρόπο αναπλήρωσης του κόστους για την απόκτηση εμπορεύσιμων δικαιωμάτων.

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία, το μείζον θέμα είναι οι επιπτώσεις των εμπορεύσιμων δικαιωμάτων στη σχετική σταθερότητα. Υπάρχει ο φόβος ότι τα δικαιώματα που θα ήταν ευρέως εμπορεύσιμα σε υπερβολικό βαθμό, θα τους στερούσαν, σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, το δικαίωμα αλίευσης και, συνεπώς, το κύριο μέσο επιβίωσής τους. Αυτός ο φόβος είναι ιδιαίτερα έντονος όσον αφορά τη μικρής κλίμακας παράκτια αλιεία.

Συμπέρασμα

Υπάρχουν σαφώς και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, πραγματικά και ενδεχόμενα, όσον αφορά τη ΔΒΔ. Αυτά ποικίλλουν, σύμφωνα με τον χαρακτήρα των συστημάτων που εφαρμόζονται και τους ιδιαίτερους τρόπους με τους οποίους το δικαίωμα κατανέμεται, τη δυνατότητα μεταφοράς/εμπορευσιμότητάς του και τον καθορισμό της έκτασής του.

Η Επιτροπή έχει καταστήσει σαφές ότι δεν έχει επί του παρόντος την πρόθεση την παρέμβει στα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης, τα οποία παραμένουν στη δικαιοδοσία των κρατών μελών. Πράγματι, με τον υβριδικό χαρακτήρα αυτών των συστημάτων που εφαρμόζονται επί του παρόντος, η μετάβαση σε ένα ενιαίο σύστημα, είτε αυτό χρησιμοποιείται εσωτερικά στα κράτη μέλη είτε εφαρμόζεται σε κοινοτικό επίπεδο, θα ήταν πολύ δύσκολη.

Αυτό δεν οφείλεται απλώς στα διαφορετικά νομικά καθεστώτα που εφαρμόζονται. Προκύπτει από τις ανησυχίες σχετικά με τη βάση επί της οποίας μπορεί να γίνεται η αρχική κατανομή, την αποζημίωση που θα παρεχόταν για χαμένα δικαιώματα και την αμεροληψία για τη δημιουργία ενός απροσδόκητου κέρδους για αυτούς στους οποίους ανακατανέμονται τα δικαιώματα.

Άλλο ένα θέμα είναι ότι, μετά την εφαρμογή τους, ορισμένα είδη ΔΒΔ είναι ουσιαστικά αμετάκλητα.

Όλα αυτά καθιστούν επιβεβλημένο να μην αναληφθεί δράση, ακόμη και σε επίπεδο ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, χωρίς πολύ πιο ολοκληρωμένη ενημέρωση, διαβούλευση και ανάλυση. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα είναι δυνατόν να καθοριστεί τι είναι στην πραγματικότητα οι βέλτιστες πρακτικές.

Επιπλέον, αυτό το είδος άσκησης μπορεί να αποδείξει ότι διαφορετικά συστήματα είναι κατάλληλα για διαφορετικά είδη αλιείας.

Συστάσεις

Οι μελέτες για τη ΔΒΔ που θα ξεκινήσει η Επιτροπή θα πρέπει να έχουν ως βασικούς άξονες τα εξής:

1. Παροχή πλήρους εικόνας και ανάλυσης των συστημάτων διαχείρισης που εφαρμόζονται επί του παρόντος εντός των κρατών μελών.
2. Εξέταση των βασικών ερμηνειών που περιλαμβάνει η ΔΒΔ όσον αφορά:
  - α) σε ποιον μπορούν να κατανεμηθούν τα δικαιώματα, σε ποιον μπορούν να μεταφερθούν και εάν είναι εμπορεύσιμα, παράλληλα με τυχόν σχετικούς περιορισμούς· και
  - β) την έκταση των δικαιωμάτων, δηλαδή εάν καθορίζονται όσον αφορά την τοποθεσία, την ποσότητα (εκροή) ή την προσπάθεια (εισροή) ή έναν συνδυασμό αυτών.
3. Εκτίμηση, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που προκύπτουν από τα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης, της αποτελεσματικότητας κάθε τέτοιας ερμηνείας για την επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ όσον αφορά:
  - α) τη βελτίωση του τρόπου διαβίωσης όσων ασχολούνται με τη βιομηχανία της αλιείας,
  - β) την ύπαρξη μιας βιώσιμης θαλάσσιας οικολογίας στην οποία θα διατηρούνται τα αλιευτικά αποθέματα, και
  - γ) τη διατήρηση της βιωσιμότητας των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία
4. Εξέταση αυτών των θεμάτων ξεχωριστά για τα διαφορετικά είδη αλιείας που ασκούνται τόσο εντός όσο και εκτός των κοινοτικών υδάτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	28.2.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 21 - : 3 0 : 1
Members present for the final vote	Alfonso Andria, Elspeth Attwooll, Marie-Hélène Aubert, Iles Braghetto, Luis Manuel Capoulas Santos, Paulo Casaca, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Avril Doyle, Emanuel Jardim Fernandes, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Ιωάννης Γκλαβάκης, Hélène Goudin, Pedro Guerreiro, Ian Hudghton, Heinz Kindermann, Rosa Miguélez Ramos, Marianne Mikko, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Struan Stevenson, Catherine Stihler, Margie Sudre, Cornelis Visser
Substitute(s) present for the final vote	Thomas Wise
Substitute(s) under Rule 178(2) present for the final vote	Francesco Ferrari